

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 830 din 20.11.2019

Dosar nr.: 565/2019

Petiția nr.: 4495/01.08.2019

Petentă.....

Reclamată: Grădinița de copii nr. 205

Obiect: refuz acces educație nivel preșcolar

I.Numele, domiciliul sau reședința părților

1. Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

.....

2. Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate

Grădinița de copii nr. 205 – București, Calea Ferentari nr. 2, sector 5

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

Copil cu dizabilitate respins la înscrierea în învățământul preșcolar

III.Procedura de citare

4. În temeiul art. 20, alin.4, din O.G. nr.137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, cu modificările și completările ulterioare, republicată, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 4495/22.08.2019 și 4840/22.08.2019, a citat părțile pentru data 16.09.2019.

5. Procedura legal îndeplinită.

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

3. Petenta, mamă a unui copil cu dizabilitate, sub vârsta de 3 ani, consideră că acesta este discriminat deoarece a fost respins la înscrierea la grădiniță.

4. Aceasta consideră că fiul său a fost discriminat, neținându-se cont de criteriile de departajare generale, grădinița fiind arondată domiciliului.

5. Petenta, pe cererea – tip de înscriere, nu a făcut alte opțiuni pentru alte unități școlare și precizează că nu este specificată condiția împlinirii vârstei de minim 3 ani la înscrierea în învățământul preșcolar.

Susținerile reclamatei:

6. Reclamata, în punctul de vedere înregistrat 5333/16.09.2019, susține că neînscrierea

copilului la grădiniță nu are un substrat discriminatoriu.

7. Procedura de înscriere a copiilor în grădinița reclamată s-a făcut în mod transparent, nediscriminatoriu, cu respectarea dispozițiilor legale aplicabile și a procedurilor/circularelor emise de organele ierarhice superioare.

8. Astfel, reclamata precizează că minorul nu îndeplinește condițiile art. 23 alin (1) lit. a) din Legea educației naționale 1/2011 cu modificările și completările ulterioare care prevede că nivelul preșcolar este cuprins între 3 și 6 ani.

9. În aplicarea dispozițiilor Legii educației naționale nr. 1/2011, MEN a emis nota nr. 30367/11.04.2019 în care se precizează că în situația în care într-o unitate de învățământ numărul cererilor de înscriere a copiilor în învățământul preșcolar, primite de la părinți, este mai mare decât numărul de locuri libere, vor fi aplicate succesiv criteriile de departajare generale și criteriile de departajare specifice. Între criteriile generale regăsim "existența unui frate/unei surori înmatriculat/înmatriculate în unitatea de învățământ" și "existența unui certificat medical de încadrare în grad de handicap a copilului".

10. Procedura operațională privind Organizarea și desfășurarea reînscrierii/înscrierii copiilor în învățământul preșcolar în anul 2019-2020 emisă de Inspectoratul Școlar al Municipiului București prevede că "Ocuparea locurilor libere, după finalizarea etapei de reînscriseri, se va face, de regulă, în ordine descrescătoare a grupelor de vârstă, respectiv grupa mare (copii de 5 ani), grupa mijlocie (copii de 4 ani) și grupa mică (copii de 3 ani). Totodată, în baza H.G. nr. 1252/2012 înscrierea se realizează în baza locurilor disponibile.

11. La unitatea de învățământ reclamată au fost depuse 113 cereri de înscriere în grupa mică pe un total de 60 de locuri disponibile. Cei admiși aveau împliniți 3 ani la începerea anului școlar 2019-2020. Dintre aceștia 4 copii sunt cu cerințe educaționale speciale, dovedite cu documente medicale de încadrare în grad de handicap.

12. Din partea Inspectoratului Școlar al Municipiului București s-a primit adresa nr. 5325/16.09.2019 prin care se explică procedura de selecție în cadrul înscrierilor din învățământul preșcolar.

13. Totodată, în interiorul aceluiași document, se precizează că, în învățământul preșcolar, pentru copiii cu vârste între 3 și 6 ani, se urmăresc pașii pentru reînscriserea copiilor care frecventează unitatea de învățământ preșcolar în acest an școlar și urmează să o frecventeze și în anul școlar care urmează, pe de o parte, iar pe de altă parte, înscrierea copiilor nou veniți.

14. În anul școlar 2019-2020, unitatea de învățământ a avut un total de 67 de locuri disponibile dintre care 60 de locuri grupa mică, 6 locuri grupa mijlocie și 1 loc la grupa mare. Total cereri dosare înregistrate: 129 din care total cereri grupa mică 60 din 113, grupa mijlocie 6 din 16, grupa mare 1 din 1.

15. Conform raportului Comisiei de înscrieri prezentat în Consiliul Profesoral în data 12.06.2019 cele 5 dosare ale copiilor cu CES/Dizabilități au fost admise 4 dintre cei 5 copii au 3 ani împliniți la 31 august 2019 și 1 nu are 3 ani împliniți la 31 august 2019 (copil cu dizabilități).

16. Având în vedere numărul foarte mare de cereri de înscriere și a numărului mic de locuri, în data de 14. 06.2019, inspectoratul școlar a solicitat să se respecte procedura de înscriere, să nu existe niciun copil admis sub 3 ani împliniți la 31 august 2019, în condițiile în care nu au putut fi admiși toți copiii care au deja 3 ani împliniți la 31 august 2019.

17. Grădinița a sesizat faptul deși unul dintre cei doi copii gemeni sub trei ani, unul fiind cu

dizabilități, în final, pentru a fi respectată legislația și metodologia de înscriere, pentru a nu fi respinși copii cu vârsta peste 3 ani, a fost nevoită să nu accepte mențin

18. În aceeași situație, beneficiind de un criteriu general de departajare, care se aplică înaintea celui referitor la copiii cu CES, se află alți doi copii care au frați înmatriculați la grădinița pentru anul școlar următor dar nu au 3 ani împliniți la 31 august 2019, fiind și ei respinși.

V. Motivele de fapt și de drept

19. Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură obiectul petiției este de natură să cadă sub incidența prevederilor O.G. nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

20. Astfel, Colegiul director urmează să analizeze dacă neînscrierea unui minor cu dizabilitate în forma de învățământ preșcolar reprezintă discriminare. Petenta, mamă a unui copil cu dizabilitate, cu vârsta sub trei ani, a înscris copilul la grădinița reclamată, însă neavând împlinită vârsta de 3 ani și din cauza lipsei locurilor disponibile față de numărul mare de cereri de înscriere, nu i s-a admis solicitarea.

21. Pe fond, în strânsă legătură cu obiectul petiției și incidența acestuia la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. 137/2000.

22. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit pe baza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

23. În drept, sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță este raportat la apartenența lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, art. 2 alin.1 din O.G. nr.137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Ca atare, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei discriminate tocmai din cauza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în Art. 2 alin. 1 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de reclamant (petent) constituie un factor

relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate (pârâtului).

24. Același raționament este aplicabil și în cazul discriminării indirecte, prevăzută în art. 2 alin.3 din O.G. nr. 137/2000, cu precizarea că raportul de cauzalitate nu este direct. În situația discriminării indirecte, ne plasăm în câmpul de aplicare al unui criteriu aparent neutru, la prima vedere, ceea ce scoate din discuție un raport de cauzalitate direct, însă în fapt se produce un dezavantaj față de o persoană sau față de un grup de persoane în raport cu o caracteristică sau un criteriu de discriminare interzis. În ceea ce privește existența acestei legături de cauzalitate între tratamentul diferit și criteriul interzis s-a pronunțat și Înalta Curte de Casație și Justiție, între altele, prin Decizia civilă nr. 1530/2009 și Decizia civilă nr. 2758/2009.

25. Curtea Europeană de Justiție a arătat că în cazurile de discriminare, în situația în care persoana care se consideră discriminată ar stabili o situație de fapt care să permită prezumția existenței unei discriminări directe sau indirecte pe baza unui criteriu interzis, punerea efectivă în aplicare a principiului egalității de tratament ar impune atunci ca sarcina probei să revină persoanei acuzate de discriminare, care ar trebui să dovedească că nu a avut loc o încălcare a principiului menționat. În acest context, reclamatul (pârâtul) ar putea contesta existența unei astfel de încălcări, stabilind prin orice mijloc legal, în special că tratamentul aplicat persoanei care se consideră discriminată este justificat de factori obiectivi și străini de orice discriminare pe baza unui criteriu interzis.

26. De asemenea, pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art.2, alin.1 deosebirea, excluderea restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile dar care sunt tratate în mod diferit pe baza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior. Așa cum reiese din motivația invocată mai devreme pentru a ne găsi în situația unei fapte de discriminare trebuie să avem două situații comparabile la care tratamentul aplicat să fi fost diferit.

27. Raportat la cele de mai sus, Colegiul director trebuie să analizeze dacă reclamata i-a încălcat petentei un drept recunoscut de lege în baza unui criteriu interzis. Din sesizare și documentele depuse la dosar se reține că petenta se consideră discriminată de reclamat, încălcându-i-se dreptul educație pentru copilul minor, cu dizabilitate, nefiind aprobată înscrierea acestuia la grădiniță.

28. Astfel, din analiza documentelor la dosar, Colegiul reține faptul că petenta nu a cunoscut faptul că învățământul preșcolar este prevăzut de la împlinirea vârstei de 3 ani, minorul petentei având mai puțin de 3 ani. Totodată, aceasta nu a optat pentru o altă unitate de învățământ, pe cererea de înscriere. Din înscrisurile depuse la dosar, rezultă faptul că neînscrierea copilului a fost rezultatul numărului mic de locuri disponibile în raport cu numărul copiilor care au depus solicitare de înscriere. Condiția ca minorul să aibă cel puțin vârsta de trei ani ca să poată fi înscris în învățământul preșcolar nu a fost îndeplinită. Din aceste considerente, criteriul dizabilității invocat de petentă nu a stat la baza refuzului înscrierii copilului.

29. Față de cele susținute mai sus, Colegiul director nu reține o legătură de cauzalitate între criteriul invocat de petentă, cel al dizabilității, și faptele sesizate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, **cu unanimitate de voturi** ale membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare.
2. Lipsă legătură de cauzalitate între criteriul invocat și faptele sesizate;
3. O copie a hotărârii se va transmite părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: -

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIU LUMINIȚA - Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

**Data redactării: 22.11.2019
M.L./A.B.**

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.